

Debesuota, dieną 15°, naktį 5.
Saulė teka 7:07, leidžiasi 4:59.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Price 10c
Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Sausio-January 28 d., 1971 m.

Kaina 10c

23

LENKIJAI GRESIA SOVIETU JĖGU INVAZIJA

PROTESTO DEMONSTRACIJA ČIKAGOJ

ČIKAGA. — Protesto demonstracija Čikagoje įvyks šį šeštadienį miesto centre. Tikslas: Simokaičių tragedijos ir lietuvių tautos genocido išskelimas. Demonstraciją organizuoja šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga, talkininkaujant šiaurės alumnams. Visi dalyviai renkasi 11 val. ryto federalinių rūmų plazoje, 219 So. Dearborn. Iš čia bus žygiuojama miesto gatvėmis. Visi kviečiami dalyvauti. Dedami žygiai sudominti lietuvių protestais visų Čikagos universitetų vadovybės ir studentus. Lietuvių studentų sąjungos nariai smarkiai dirba visuose universitetuose.

Elta praneša, kad Vytautą Simokaitį nuteisus mirties bausme, šalia kitų organizacijų protestavo ir Tarptautinės Pagalbos Komitetas New York'e (International Rescue Committee, Inc.). Sausio 23 d. paskelbtame rašte, Komitetas apgailestauja nuosprendį Vilniuje ir nurodo: greičiausia bylos negalėjo stebėti visuomenės ar spaudos atstovai ir galima spėti, kad Simokaitis buvo nuteistas pagal Rusijos Federacijos baudžiamosios teisenos 64A str., kuriuo bėgimas iš krašto laikomas didžiuoju nusikaltimu.

Šis straipsnis, pabrėžia Komitetas, ryškiai pažeidžia dėsni, pagal kurį visi turi teisę apiešiti savo gyvenamuosius kraštus. Šis dėsni įrašytas ir J. Tautų priimtoje žmogaus teisių deklaracijoje.

Jis liečia ne tik lietuvių, bet ir visas tautybes, gyvenančias Sovietų Sąjungoje. Dėl to dėsni pažeidimo privalo protestuoti visos tautos, kurioms rūpi laisvė. Komitetas kreipėsi į Aukšt. Teismą Lietuvoje, prašydamas pasigalėti Vytauto Simokaičio gyvybės. Prašytos prisijungti ir visos organizacijos, kurioms rūpi žmogaus teisių dėsni ir pagarba teisei.

New Yorko miesto meras, J. V. Lindsay, ryšium su Simokaičių nuteisimu, š. m. sausio 21 d. paskelbė tokio turinio pareiškimą:

„Esu sujaudintas, patyres apie nuosprendį, palietusį vieną iš kaltinamųjų Vilniaus teisme. To nuosprendžio aštrumas ypatingai sukrečia tuo metu, kai visame pasaulyje vykdo protestai dėl neteisės Leningrado teismo. Tai dar vienas atvejis, kuriame sovietų įstaigos turėtų parodyti pasigalėjimo“.

New Yorko dienraštis „New York Post“ š. m. sausio 21 d. įdėjo pasikalbėjimą su Vilko Valdybos nariu ir „Amerikos Lietuvių Akcijų Komiteto“ pirmininku Romu Keziu ir jo žmona Daiva. Dienraščio atstovė objektyviai suprato ir nušvietė lietuvių demonstracijų tikslą, ypač Simokaičių atvejį, palietė ir lietuvių laisvinimo veiklą. Straipsnio antraštė: „Didžiulio masto (massive) šauksmas lietuvių reikalui“.

Los Angeles miesto KABC radijo stotis š. m. sausio 21 d. susisiekė telefonu su Vilko Valdybos nariu Romu Keziu ir perdavė stoties atstovo Marv Gray 7 minučių pasikalbėjimą apie Simokaičių bylą bei lietuvių pastangas gelbėti jo gyvybę.

Apie Vytauto Simokaičio ir Gražinos Mickutės - Simokaitienės bandymą pabėgti į Vakarų, jų nuteisimą Vilniuje, sausio 14 d., skelbė visų JAV spauda, radijai ir televizijos stotys. Eltos gautomis žiniomis, apie Simokaičius plačiai skelbė ir Kanados, vak. Europos, Pietų Amerikos, Australijos spauda bei radijai. Tylėjo tik Sovietų Sąjun-

IŠ VISO PASAULIO

MASKVA. — Sovietai paskelbė, kad jų erdvėlaivis Venera 7 nusileido parašutų pagalba ant Veneros planetos gruodžio 15 d. Tass agentūra nepaaiškina, kodėl šią svarbią žinią skelbia praėjus šešioms savaitėms po nusileidimo. Nusileidę ant planetos aparatai 23 min. siuntė signalus, iš kurių matyti, kad planetoje yra karštis tarp 847 ir 923 laipsnių Farenheito. Atmosferos spaudimas yra 90 kartų didesnis, kaip žemėje ir atmosfera — 60 kartų tirstesnė. Televizijos kameros negalėjo siųsti paveikslų, nes jos nuleistos tamsioje, arčiau žemės esančioje Veneros pusėje.

WASHINGTONAS. — Gynybos departamentas prisiipina, kad apie 20 amerikiečių buvo atvykę į Phnom Penho aerodromą po komunistų puolimo ir išsivežė du sužalotus helikopterius į Vietnamą pataisymams.

WASHINGTONAS. — Kongreso lėšų komiteto pirm. Wilbur kritikavo prezidento planą atiduoti dalį surinktų mokesčių atskiroms valstyboms ir miestams. Jis pasiūlė savo projektus, kaip rinkti mokesčius ir kaip juos išleisti.

COLUMBIA. — P. Karolinos sen. John Lindsay pareiškė, kad juodi teroristai bandė pagrobti jį ir dar vieną politiką, planavo nugalėti juos su pagrobtu lėktuvu į Kubą, kur jie būtų pasifilyti išmairinti į Kalifornijoje teisiama Angela Davis. Šis planas nepavyko, pagrobimo metu buvo persauta sen. Lindsay žmona ir vienas jaunas neegras buvo nušautas, kiti du suimti.

PARYŽIUS. — Vokietijos kancleris Brandtas parėmė Britaniją ir ragino Prancūziją palengvinti britams sąlygas įstoti į bendrą rinką.

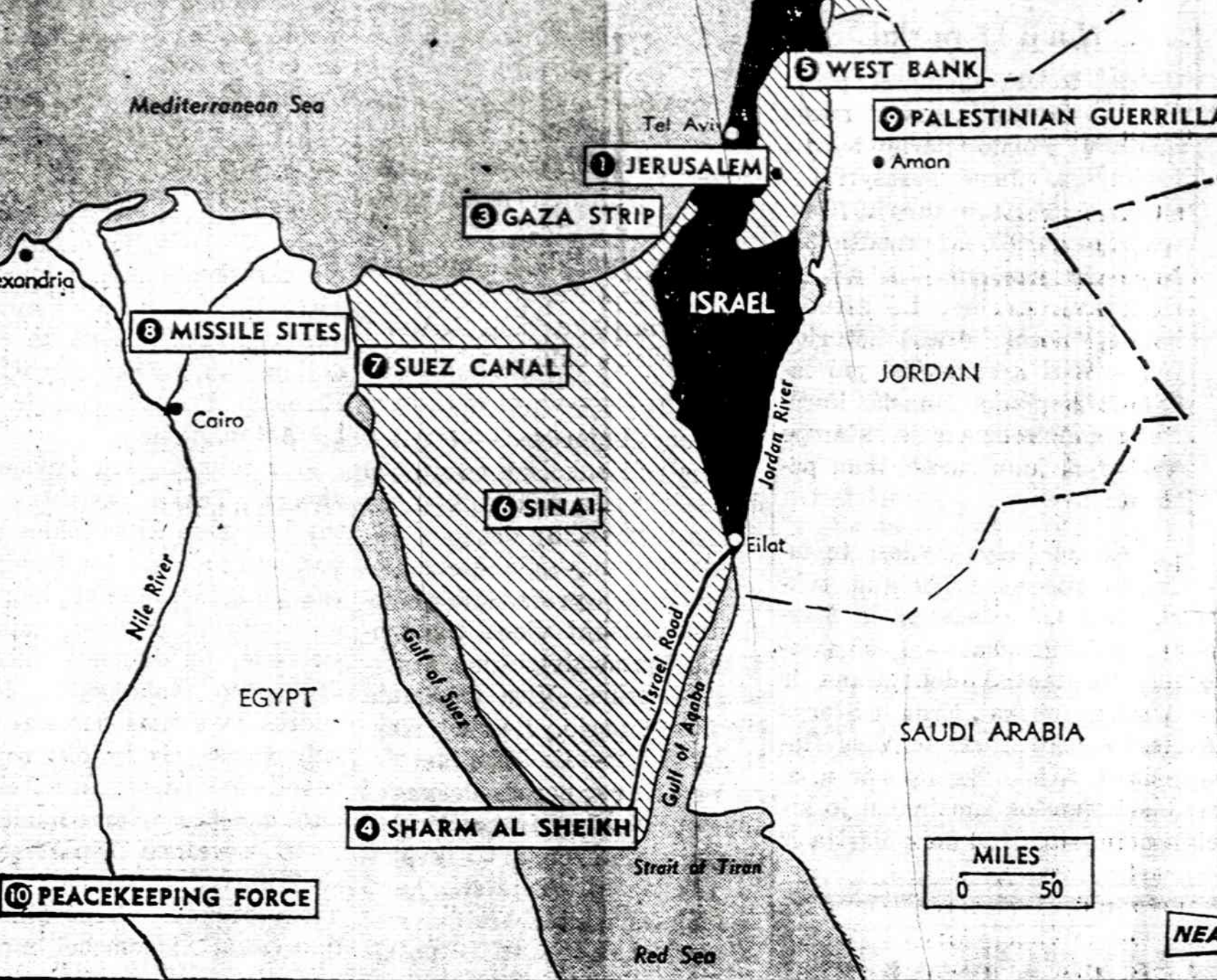
Naujos nuotaikos italų politikoje

ROMA. — Daug ginčų sukėlęs žemės ūkio įstatymas ir Sardinijos vietinė politika sukėlė naują įtempimą Italijos koalicinėje vyriausybėje. Šį kartą iškilio bendradarbiavimas tarp komunistų partijos ir krikščionių demokratų. Ginciai parlamente dėl mažųjų mokamų nuomos pinigų žemvaldžiams sujungė tas dvi partijas.

Sardinijos vietinę valdžią sudaro krikščionys demokratai. Komunistų partija paskelbė pareiškimą, kuriame Sardinijos valdžia vadinama pažangia. Socialistai šiuose įvykiuose žiūri naują politinį susigrupavimą, kurio seniai siekia dešinieji komunistų partijos vadai.

ga, apie įvykį ar teismo bylą neraišė nė okup. Lietuvos spauda. (E)

THE MIDEAST Obstacles on the Road to Peace

Viduriniųjų Rytų konfliktas glaudžiai rišamas su 10 problemų, nuo kurių išsprendimo priklausys taika. Izraelis nemori atiduoti Jeruzalės (1) ir Golano aukštumų (2) ir reikalauja specialių lengvatų Gazos pakrastyje (3) bei Sharm Al Sheikh iškyšuly (4). Iš to Sinajaus galo arabai galėtų kontroliuoti jūros kelius Akabos įlankoje ir prie Eilat uosto. Lengviau būtų sutvarkomi kiti klausimai: Vakariniis Jordano upės krantais (5), Sinajaus dykuma (6). Izraeliui svarbus Suez kanalo atidarymas. Izraeliai, sovietų raketų pašalinimas nuo Suez krantų ir Palestinos partizanų grėsmė (9). Egiptas siūlo sudaryti iš keturių didžiųjų valstybių taikai prižiūrint kariuomenę, tačiau Izraelis nesutinka su sovietų daliniais toje kariuomenėje.

Saigone pradėta rinkimų kampanija

SAIGONAS. — P. Vietnamo prezidentas Thieu pradėjo rinkimų kampaniją, pasakydamas kalbą budistų naujų metų proga. Jis pareiškė, kad komunistai nebūtinai vilties laimėti karo kovos lauke, todėl jie bandys laimėti P. Vietname prezidento rinkimus, kurie įvyks rugpjūčio mėn. Spalio mėn. bus renkamas parlamentas, kur komunistai irgi bandysią prarasti sau palankius kandidatus.

Neminėdamas savo konkurentų pavardžių, prezidentas Thieu pridėjo, kad komunistų viltis sudėta neatsparioje, naivioje, nepatyrusioje, minkštoje vyriausybėje, kuri pasiruošusi komunistams pateikti, nusileisti, siekti koalicijos ir neutralumo. Tokia vyriausybė atiduotų P. Vietnamą komunistams.

Didžiausias prezidento konkurentas yra gen. Minh, gan populiarus Pietų Vietname kandidatas. Nors jis laikomas sąžiningu vyru, jo nepatyrimas politikoje ir administracijoje, gali atnešti Vietnamui sunkumų.

CARACAS. — Venecueloje nukrito kalnuose lėktuvas su 47 asmenimis, iš jų 37 žuvo.

Elta, nr. 1 (149), biuletenis anglų kalba. Numeris išties skirtas Simui Kudirkai. Įdėtas vedamasis, visa eilė pareiškimų ir liudijimų JAV Kongrese, JAV bei Europos spaudoje balsai Kudirkos reikalui, straipsnis apie Kudirką bei įvykius Rytų Europoje ir kt. Biuletenį paskelbtas ir M. Krupavičiaus, 1970 m. gruodžio 4 d. mirusio Čikagoje, nekrologas. (E)

VELIAUSIOS ŽINIOS

◆ Gruodžio mėn. didmeninės kainos pakilo 0,6%, praneša darbo departamentas. Tas rodo, kad infliacija nemažės.

◆ Gynybos sekr. Laird pareiškė senato užsienio reikalų komitetui, kad Amerika į Kambođiją kareivių nesiųs.

◆ Rytų Vokietija pradėjo trukdyti susisiekimą tarp V. Vokietijos ir V. Berlyno. Priežastis — V. Vokietijos prezidento Heinemann lankymasis V. Berlyne.

◆ Nauja Ugandos valdžia skelbia, jog Tanzanijos kariuomenė rengiamą Ugandos puolimą ir seno prezidento sugrąžinimą į valdžią.

◆ Maskvoje buvo penkių vyrų užpultis ir sumušti du amerikiečiai korespondentai, AP atstovas James Peiper ir „Washington Post“ korespondentas. Jie buvo pasimatyti su rusais, kurie telefonu pranešė turį svarbių žinių. Amerikos ambasada pareiškė sovietų valdžiai protestą dėl korespondentų sumušimo.

◆ Buvęs prez. Trumanas tiek pasitaisė ligoninėje, kad jau nori važiuoti namo. Vakar jį apšaukė viceprez. Agnew.

◆ Naujoji Zelandija sumažins savo medelę kariuomenę Pietų Vietname.

◆ Kanadoje, Ontario provincijoje, sniegas privertė mokyklose ir kitose septynvėse pasilikti 15,000 vaikų.

ROGIVO. — Italijoje iš Rogivo katedros buvo pavogtas senas sidabrinis kryžius, VIII-to šimtmečio gamybos ir sidabrinė taurė, kurie vertinami 16,000 dol.

Izraelis vėl prašo 50 mil. dolerių

JERUZALĖ. — Izraelio vyriausybė vėl paprašė Amerikos kreditų ateinančioms metams, 500 milijonų dol. sumoje. Izraelio prašymas įteiktas Amerikos ambasadoriui Walworth Barbour. Izraelio finansų ministras Pinchas Sapir ateinančią savaitę atvyks į Ameriką. Ta proga jis tarsis su JAV vyriausybės pareigūnais dėl naujos paskolos sąlygų.

Kaip žinoma, kongresas patvirtino pernai metų pabaigoje 500 mil. dol. paskolą Izraeliui. Ta suma jau naudojama karinės medžiagos pirkimui. Nauja paskola Izraeliui reikalinga ateinančioms finansinėms 1972 metams, kurie prasideda balandžio mėn. Izraelio vyriausybė neabejoja, kad Amerika ir šią paskolą Izraeliui duos.

Nubaudė vienuolę už tylą teisme

HARRISBURG. — Teisėjas JAV distrikto teisme pasodino katalikų vienuolę, seserį Egan į kalėjimą už teismo paniekimą. Ji atsisakė kalbėti teisme ir pasakoti grand jury komisijai apie planą susprogdinti Pentagoną ir samokslą pagrobti prezidentą patarėją Kissingerį.

Ta vienuolė priklauso kunigų ir vienuolė grupei, vadinamai Harrisburgo šešiuke. Vienuolė atsisakė atsakinėti į klausimus, sakydama nenorinti įžeisti teismo, tačiau negalinti įžeisti ir dar aukštesnio teismo, kaip šitas. Ji pareiškė, kad valdžios

KREMLIUS NUTARĖS JĖGA ISIKISTI, JEI KILTŲ NAUJI LENKŲ NERAMUMAI

VIENA. — UPI spaudo agentūra skelbia iš Rytų Europos šaltinių žinią, kad Sov. Sąjungos politbiuras nutarė vėl panaudoti „Brežnevo doktriną“, jei Lenkijoje kiltų naujos rūšies. Politbiuras nutarė, kad naujas smurtas būtų grėsmė komunistų režimui Lenkijoje. Sovietų vadai visi sutikę, kad negalima rizikuoti valdžios pasikeitimo jokioje Rytų Europos valstybėje, ypač Lenkijoje, kuri turi svarbią strateginę poziciją tarp Sąjungos ir Vokietijos. Brežnevo doktrina sako, kad grėsmė vienai komunistinei valstybei yra grėsmė visoms, todėl pateisinamas esą karinės jėgos įsikišimas. Brežnevo doktrina pirmą kartą buvo panaudota Čekoslovakijoje 1968 m.

Šalpa piauna Illinojų

Gubernatoriaus Ogilvie nuomone, šalpa piauna Illinojų. Prieš metus šelpiamųjų būta 554,000 ir jiems išmokėta 856 milijonai. O dabar pašalpas gauna 706,000 asmenų, kuriems teks išdalyti 1.1—1.2 bilijono. Šelpiamųjų 70%, apie 1/2 milijono, gyvena Cooko apskrityje, vadinasi, kas dešimtas gyventojas yra pašalpos eimėjas.

Daugis mokesčių mokėtojų širsta dėl šios tolydžio didėjančios naštos ir šalpos sistema laiko priemonę tinginiams lepioti. Federaciniai teismai 1968 m. panaikino Illinojus nuostatas, būti metus išgyvenusiems valstijoje, kad galėtų gauti pašalpą.

Tą apribojimą pašalinus, iš kitų valstijų atvyks, vienas trečdalis jų iš Pietų, ir tiesiog elnana, reikalaujanti pašalpos. Tokių atvykėlių kas mėnesį esama po 300 asmenų.

Skačiuojant šalpa kiekvienai valstijai galvai, Illinojus 1969 m. išleido \$23.65 asmeniui; Missisippio valstija, turinti proporcingai didesnę šelpinųjų skaičių, išleido \$4.65, o pietų Karolina — \$3.60.

Siūlo Washingtono gynybos sistemą

WASHINGTONAS. — Pentagonas siūlo kongresui statyti gynybos raketų sistemą aplink JAV sostinę Washingtoną. Ši sistema būtų priedas prie jau statomų gynybos užtvartų Montanoje, Š. Dakotoje, Missourio ir Wyominge. Šį Pentagono planą svarstė vakar Nacionalinė Saugumo Taryba.

Gynybos raketų sistemas daug kas kongrese kritikavo, todėl ir naujam biudžetui numatyta suma — 1 bilijonas dolerių gynybai išplėsti, gali susilaukti naujo kongreso kritikos. Daug kongreso narių yra nusistatę prieš gynybos raketų statybą, nes jie galinti paskatinti sovietus greičiau savo puolamųjų raketų gamybą, galinti sukelti naujas ginčavimosi lenktynes. Siūloma palaukti, ką duos derybos su sovietais Vienoje ir Helsinkyje.

Pentagono specialistai įrodinėja, kad Washingtono gynybą būtų lengviau prarasti derybose su sovietais, nes jie patys siūlė apriboti gynybos raketas tik sostinių: Maskvos ir Washingtono apsaugai.

Istaigos jos būtų sudarė nelegaliai klausydamos telefoninių pasikalbėjimų tarp jos vienuolyno New York'e ir kitų miestų, net ir Romos. Sesuo Egan tvirtino, kad tokie šnipinėjimai pažeidžia jos konstitucines teises.

Kremliaus vadai, pagal UPI pranešimą, buvo pritrenkti lenkų darbininkų streikų Gdanske ir Stetino. Sovietų vadai tikėjosi, kad pakeitus Gomulką, darbininkai nusiramins. Sovietų vadai puikiai žino, kad Lenkijos neramumai neįvyko vien dėl ekonominių priežasčių, kad riaušės buvo daugiau politinės. Jei kiltų nauji neramumai, lengvai galėtų nuvirtti ir Giereko vadovaujama komunistų valdžia.

Sovietų planai numato puliti Lenkiją ne sovietų įgulų Lenkijoje jėgomis, bet vėl suorganizuotomis visų Varšuvos pakto narių jėgomis. Kiek neaiškumų sudaro Rytų Vokietijos karinės jėgos. Kremlius bijo, kad prieš vokiečius, nors ir komunistinės valdžios siunčiamus, karšti lenkai smarkiai kovotų. Lenkijai nuraminti būtų panaudoti nauji daliniai iš Sovietų Sąjungos, stengiantis išvengti sovietų įgulų Lenkijoje panaudojimo. Dalyvauti Čekoslovakijos, Vengrijos, Bulgarijos daliniai.

Stebėtojai jau lygina Lenkijos darbininkų pasipriešinimą ir Giereko nuolaidas darbininkams su Čekoslovakijos padėtimi 1968 m., kada Dubčekas bandė įvesti įvairias partijos reformas. Lenkijos spauda, ypač atskirų vietovių laikraščiai darbininkų metu parodė nerėgėtą nepriklausomumą ir darbininkų reikalų supratimą. Stetino ir Gdanske vietiniai laikraščiai plačiai kartojė darbininkų reikalavimus ir vienas laikraštis net pasivadino darbininkų organu.

Sovietų vadai nutarę pačioje užuomazgoje sustabdyti Lenkijos partijos liberalėjimą, jei toks pasirodytų, ir sustabdyti joks darbininkų nepaklusnumą, jei Giereko valdžia to nesugebėtų pati padaryti.

Padidino karinę paramą P. Korėjai

Seoulas. — Pietų Korėjos gynybos ministras Nai Hiuk pareiškė, kad P. Korėja ir Amerika po ilgų diskusijų susitarė dėl Amerikos karinės įgulos Korėjoje sumažinimo iš 64,000 karių iki 44,000. Kareivių išvežimas vyks iki birželio mėn. pabaigos.

Kompensuojama už įgulos sumažinimą Amerika pažadėjo sumoderninti P. Korėjos karo jėgas. Visi išvežamos kariuomenės ginklai ir kita karinė medžiaga, vertinama 100 mil. dol., bus palikta Korėjos kariuomenei. Šalia to P. Korėja gaus 150 mil. dol. savo kariuomenės stiprinimui. Ši suma bus priedas prie reguliarių P. Korėjai duodamos karinės paramos, kuri šiais metais sieks 140 mil. dol.

Ši speciali parama P. Korėjai tęsis penkerius metus.

ALFONSAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

K. Binkis ne šeštadienį,
o sekmadienį

Prieš dvi savaites rašiau apie laukiamą Kazio Binkio kūrybos spektaklį ir sakiau, kad jis bus sausio 30. Taip rengėjų buvo nutarta. Aplinkyboms susidėjus (sausio 30 tautinių šokių grupė šilainė važiuoja šokti į Lasingą ir kartu vežasi kai kuriuos svarbius spektaklio dalyvius), spektaklis įvyks viena diena vėliau. Taigi, spektaklis bus sausio 31, sekmadienį, Lietuvių namuose ir prasidės lygiai 3 val. po pietų.

Viliusi, kad čia tikrai jau nebekeičiama spektaklio data. Jau nebėra gi nė laiko ją pakeisti. Anakt rašiau, kas programa išpildoma. Visų pavarčių darbar nebekartosios. Bepriminsiu tik, kad Kazio Binkio kūrybos perlus iš užmaršties ištraukė gerai pažįstamas režisierius ir aktorius Justas Pusederis. Ir kad šalia senų, įgudusių Alkos draminio kolektyvo aktorių, jis į sceną atves būrėlį jaunųjų, vidurinių mokyklų moksleivių bei universitetų studentų. Nujaučiu, kad bus puikus spektaklis. Tik niekaip nenujaučiu, kiek publikos ateis jo pasižiūrėti, su senais ir jaunais aktoriais visada jaunu Binkiu pasidžiaugti. Todėl dar kartą kviečiu, kad kuo daugiau tautiečių atsilankytų.

Nepriklausomybės minėjimo programa

Vasario šeštadienį Detroitie šimet bus paminėta sekmadienį, vasario 14. Tą dieną pamaldos už Lietuvą ir žuvusius jos laisvės kovotojus bus laikomos visose trijose lietuvių katalikų bažnyčiose.

Pagrindinės minėjimo iškilnės įvyks Mercy kolegijos salėje, W. Outer Drive ir Southfield greitkelio sankryžoje (kaip ir paskutinius keletą metų). Prasidės 3 val. po pietų. Kalbą pasakys Amerikos mastu žinomas katalikų organizacijų ir Altos veikėjas Antanas Rudis. Iš amerikiečių pusės kalbėtojas tuo tarpu nėra žinomas. Programos vedėju yra pakviestas jaunas teisininkas Arūnas Udrys.

Meninėje programoje dalyvaus taut. šokių grupė šilainė, kuriai vadovauja Galina Gobiene ir mišrus jaunimo choras, vedamas Stasio Slizio. Visa programa — iškilmingasis aktas ir meninė dalis — užtruks tarp pusantros ir dviejų valandų.

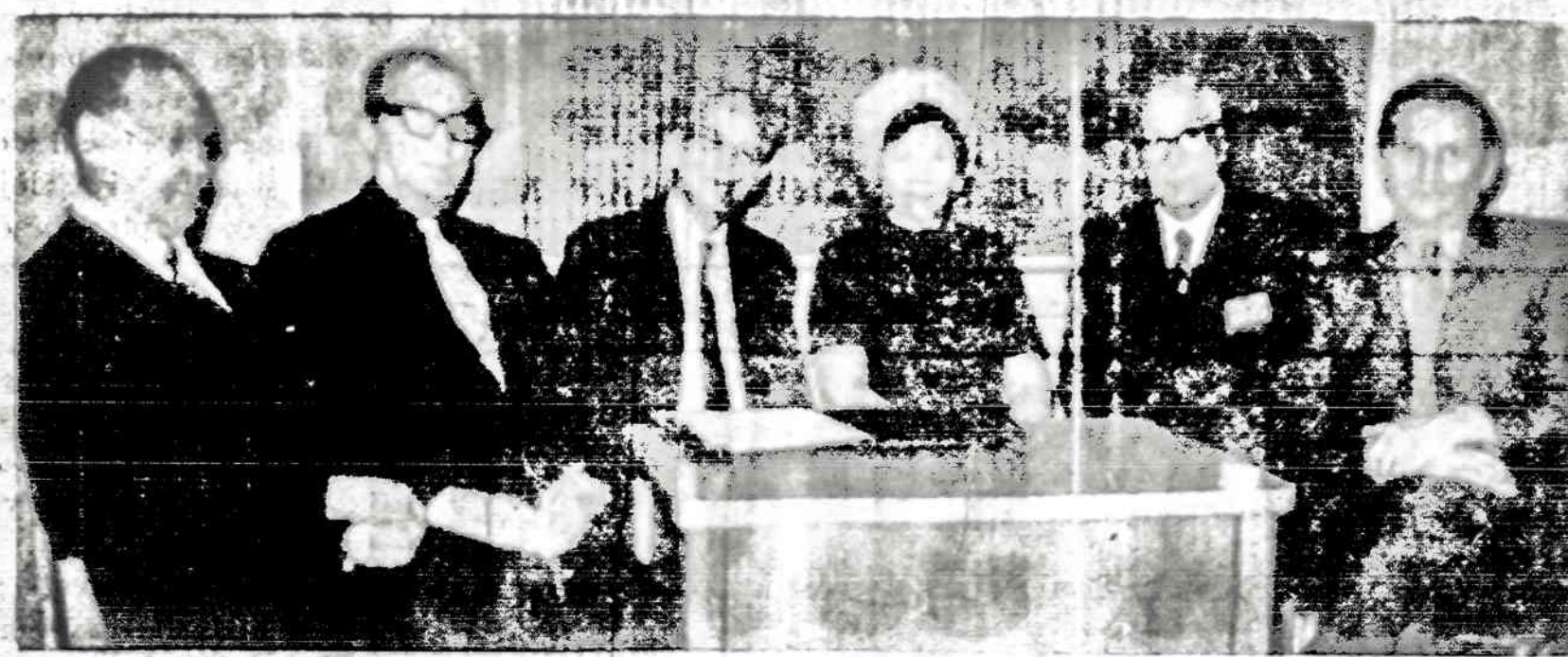
Minėjimo metu, kaip ir kiekvienais metais, bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Jos bus pasiųstos Amerikos Lietuvių Tarybai. Aukų rinkimui vadovaus Elzbieta Paurazienė.

Minėjamą rengia Detroito Lietuvių Organizacijų Centras. Visuomenę kviečia gausiai dalyvauti ir gausiai aukoti.

A. Rudžiui pagerbimas yra rengiamas vasario 13, 6 val. vak. Lietuvių namuose.

Toronto Birbynė LF iškilnėse

Dalios Viskantienės — Skrimkaitės vadovaujamas Toronto lietuvių ansamblis Birbynė su tikio i Detroitą atvažiuoti kovo 14. Ansamblyje esama apie šimto narių ir jie nenutrūksta dainų bei muzikos pynę publika žada žavėti dvi valandas. Koncertas įvyks Lietuvių namuose.

Lietuvių Teisinių Draugijos Centro Valdyba buvo susirinkusi Jaunimo Centre posėdžiui ir nutarė pasiųsti Vilkiu pasiskolinimus ir samprotavimus dėl azilo teisės. Iš kairės sėdi: Jonas Vasaitis, Algirdas Budreckas, Mečys Mackevičius, Ona Tamoliūnienė, Felicijonas Gaudas ir Vytautas Račkauskas. Foto V. Račkausko

Jį rengia Lietuvių Fondo Detroito vajeaus komitetas. Kaip ir pernai, su koncertu bus jungiamas LF narių telkimas. Daugiau informacijos apie šį koncertą vėliau suteiksiu.

Nauji LF nariai

Prieš keletą dienų iš pirm. Vytauto Kūkkaus gavau naują Lietuvių Fondo narių sąrašą papildymą. Jame surašyti asmenys, į LF įstoję tarp 1970 m. spalio 24 ir 1970 m. gruodžio 31. Nors čia randame tik aštuonias pavardes, bet tie aštuoni naujieji nariai atnešė keturius tūkstančius kračio. Tai jau labai apčiuopiama sumelė, kuriai tikrai galime džiaugtis. Štai tie aukotojai, kaip sąrašas man pateikti:

Velionis Balys Svilas, testamentu palikęs 2,000 (du tūkstančių) dol.; Jadvyga ir Martynas Jokubaičiai — 1,000 (vienas tūkstantis) dol.; Gana ir Algis Čekauskai, Erna ir Stasys Garlauskai, Liuda ir Algis Rugienai, Nijolė Šlapelytė ir a. a. Juozo Tumšos jamžinimui jo artimieji — po 100 dol.; Marija ir

LOS ANGELES, CALIF.

Amerikos Piliiečių Klubu balius

Šių metų, sausio mėn. 17 d. Tautinių Namų salėje įvyko šaukus Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubu metinis, arba tiksliau tarus, Naujųjų Metų sutikimo balius. Salė buvo pilnutėlė gausios gražios narių ir svečių publikos, kuri jaukioj, malonoj lietuviškoj nuotaikoje linksmai prileido sekmadienį iki labai vėlyvo vakaro.

Pokylis prasidėjo, kaip jau nuo seno priimta, prakalbomis. Klubu pirmininkas p. K. Kirilauskas, nušvietęs balius tikslą, pa-

dr. Leonas Bajorūnai — 500 dol. priedas prie ankščiau duotų 500 dol., taigi įnašą pakėlė iki 1,000 (vieno tūkstančio) dol.

Iki 1970 m. galo Detroitiečiai L. Fondui yra sudėję 41,327 (Keturiasdešimt vieną tūkstantį tris šimtus dvidešimt septynių) dolerių. Visa tai gauta tik iš 191 nario. Reikia manyti, jog šiais metais Detroitas tikrai persirės per penkiasdešimties tūkstančių kalną ir pradės laimingai riedėti žemyn — iki šimto tūkstančių. Tautietai, kuris šias eilutes skaitai, bet dar nesi LF nariu, būk sekantis! Ruoškis kovo keturioliktajai!

Detroitiečiai už

V. Simokaičio išgelbėjimą

Sausio 19 Detroit News dienraštis pranešė, jog sovietai Vilniuje nuteisė lietuvių porą, bandžiusią pereiti metų lapkričio 9 į Svediją naskraidinti (keleivinį?) lėktuvą. Trisdešimt keturių metų amžiaus Vytautas Simokaitis (rašoma Vitautas) pasmerktas mirti, o jo 21-rių metų nešėja žmona Gražina Miskutė gausi trejus metus darbo stovyklos.

Sausio 21 Dloco pirm. Bernardas Brizgys Lietuvių namuose paskubom sušaukė visuomenininkų būrėlį kad pasitartų, kokią skubią pagalbą mirti nuteistajam suteikus. Pasitarime dalyvavo apie 20 asmenų. Nutarta: Dloco vardu siųsti telegramas prez. Nixonui, JAV senato ir kongreso nariams, Michigano gubernatoriui William Miliken, Michigano aukščiausio teismo teisėjui G. Mennen Williams, Detroito merui Roman Gribbs. Taigi bus įteikti informaciniai rašai abiemis dienraščiams — Detroit News ir Detroit Free Press.

Šį sekmadienį, sausio 24, prie visų trijų lietuviškų bažnyčių buvo paruošiamos telegramos įvairių šalių vyriausyboms ir maldininkai galėjo jas tuojau pasiųsti. Jei bus reikalo, telegramų rašymas bus vykdomas ir kitą sekmadienį.

Rapolo Vilatkos radijas sausio 20 pranešė, jog telegramų siuntimą organizuoja ir Lietuvos vyčiai.

Šių eilučių autorius iš kontaktų su amerikiečiais Brazinsku atveju įsitikino, jog amerikiečių opinija apie lietuvių grobėjus yra baisiai nepalanki — visi įrodinėjamai, jog mūsų šaliai nėra avantristai, o bėga iš tautų kalėjimo, beveik neranda pritarimo. Bet bandyti vistiek galima ir reikia. Detroito Lietuvių Organizacijų Centro vadovybė ir vyčiai už tai verti didelės pagarbos.

Kraftui, Frank Žukauskui, Antanui Brazauskui ir Jonui Kai riui. Nė vienas ir iš svečių prastarė, kad tai reta muzika būtų klubo veiklos gyvenime, ką patvirtino ir gausus rankų plijimo pritarimas ritmiškai šokių metu, ir, žinoma, muzikos veikėjų apvainikavimas havajaiskiais vainikais. Aloha OE. Ir už tą auką, nereikalaujančio sau materialios asmeninės „algos“.

Padėka ir pagarba ir geram ūkvedžiui Kostui Urnežiui už atsakančią organizuotę, kuo jis jau ne kartą yra atsižymėjęs.

Gausus svečių atsilankymas, skatina veikėjų darbuotę. Ir todėl negali būti abejonės dėl tolesnės egzistencijos. Reikia dar tik atsakančios iniciatyvos, sumanios veiklos ir ryžto, kad surasti būdą kaip susiaurinti tą nelemtą tarpą, kuris šiandien yra susidaręs tarp mūsų senimo ir jaunimo. Pritraukus mūsų jaunąją kartą, tik tada ateitis ir klubo gali būti užtikrintas.

Nors baisios audros ir žiauria link mus, nors yra daug svetimų, nesąmoningų ideologijų apaštalių, siekiančių mūsų tautišką veiklą pakenkti ir visa kas lietuviška svetimos bangose paskandinti; nors yra dar ir saumylių, yra nekultūringo pavydo, siekiančių vien tik asmeninės naudos, bet darniai, solidariai ir darbščiai veikiant, sukaupt dar turimas sveikąsias pajėgas, dar galima išvengti tauts pražūties ir nepasąmoningumo svetimoje baloje.

Ilgiausių metų Piliiečių Klubui!

J. Krs.

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TIKRĄ SKAITYKLĄ
Lietuviai taip pat perka ir parduoda
ir prekas sužino tikrai per
NAUJIENAS

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%
Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%
2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINIŲ SKLYPŲ SAVININKŲ DRAUGIJOS METINIS SUSIRINKIMAS

IVYKS SEKMADIENI, SAUSIO 31 DIENĄ, 2 VAL. PO PIETŲ, GAGE PARKO FIELDHOUSE AUDITORIJOJE, prie Western Avenue ir 55-tos gatvės.

Bus svarstomi svarbūs kapinių reikalai. Visi lietuvių teisėmis besirūpinantieji prašomi dalyvauti.

Plačiau apie kapinės paklauskite Algio Regio pranešimą šį penktadienį per Barcus ir Margučio radijo valandas.

Chicago Savings
and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR. 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 3, Sat. 9 to 12:30

Even the seventh, or eighth, or ninth Savings Bond will be as welcome as the first. Which is one reason why they make a pretty nice gift. Especially for a wedding. And in a few years, a young couple will open up that bottom drawer to cash in their wedding Bonds. Matured and filled with interest. It'll be like found money. What's more, in a few years there might be a couple of kids. A few more expenses. Who ever heard of some found money not being put to good use? So you see, even if your Bond is the umpteenth one they get, they can use it. A lot better than three chafing dishes.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

Did you ever hear of
returning a Savings Bond
because you got
too many?

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KAIP AŠ PABĖGAU NUO RUSŲ LAIVO

(Tęsinys)

Praėjo ilgos, nerimo pilnos dienos, kol mūsų laivas įplaukė į Japonijos uostą Nagasaki, ir uosto viduryje įleido inkarą. Netrukus dvi baržos su anglimis buvo prikabinos iš abiejų laivo šonų ir prasidėjo anglies pakrovimas. Mudu laukėme momento, kada nebesimaišys laivo vadovybė. Japonas laivelyje įstėsi netoli laivo. Daviau jam ženklą, kad priartėtų. Laivelis sustojo prie baržos ir laukia. Štai dvyliką valandą varpas kviečia visus valgyti pietų. Palaukė kol visi nuėjo ir apsidairė, kad mūsų niekas nemato, per baržą šuoliu sušokome į pusiau dengtą laivelį. Klausiamė valtininką kur yra geležinkelio stotis ir prasome mus ten nuvežti. Japonas parodė į netolimą krantą, bet tučiuojau nustojo ir tirtis ir, matyt, supratęs mūsų reikalą pusiau rusiškai, pusiau angliškai sako: "Čia yra didelė stotis, bet daug policijos; uosto gale yra kita maža stotis, — ten policijos nėra".

Kai mes ėmėme jį prašyti iškelti prie mažosios stoties, japonas papurtė galvą ir davė suprasti, kad ten jis neturi teisės plaukti. Mūsų laimei, pro šalį plaukė kitas valtininkas, kuris mūsų japonui pamojus tuojau priplaukė. Po trumpo jų pokalbio mes gavome ženklą persesti į kitą valtį. Atsilygindami pirmajam valtininkui, skubiai sušokome po antrosios valtės stogeliu. Nepraėjo nė valandos, o mes iš mažosios stotelės jau sėdome į traukinį Yokohamos link. Džiaugėsi valtininkai gerais atlyginimais, džiaugėmės ir mes,

kad pabėgimas laimingai klostosi.

Bėgliai Japonijoje

Yokohamoje pasijutome laisvi. Vaikščiojom kur norėjome, rinkomės viešbučius pagal savo kišenių ir pradėjom dairytis kas toliau veikti. Sutikti rusų jūreiviai mums pasakė: "Jei turite pinigų pragyvenimui, čia galite būti ramūs, bet jei pasidarysite našta japonams — jus išsiųs į Rusiją".

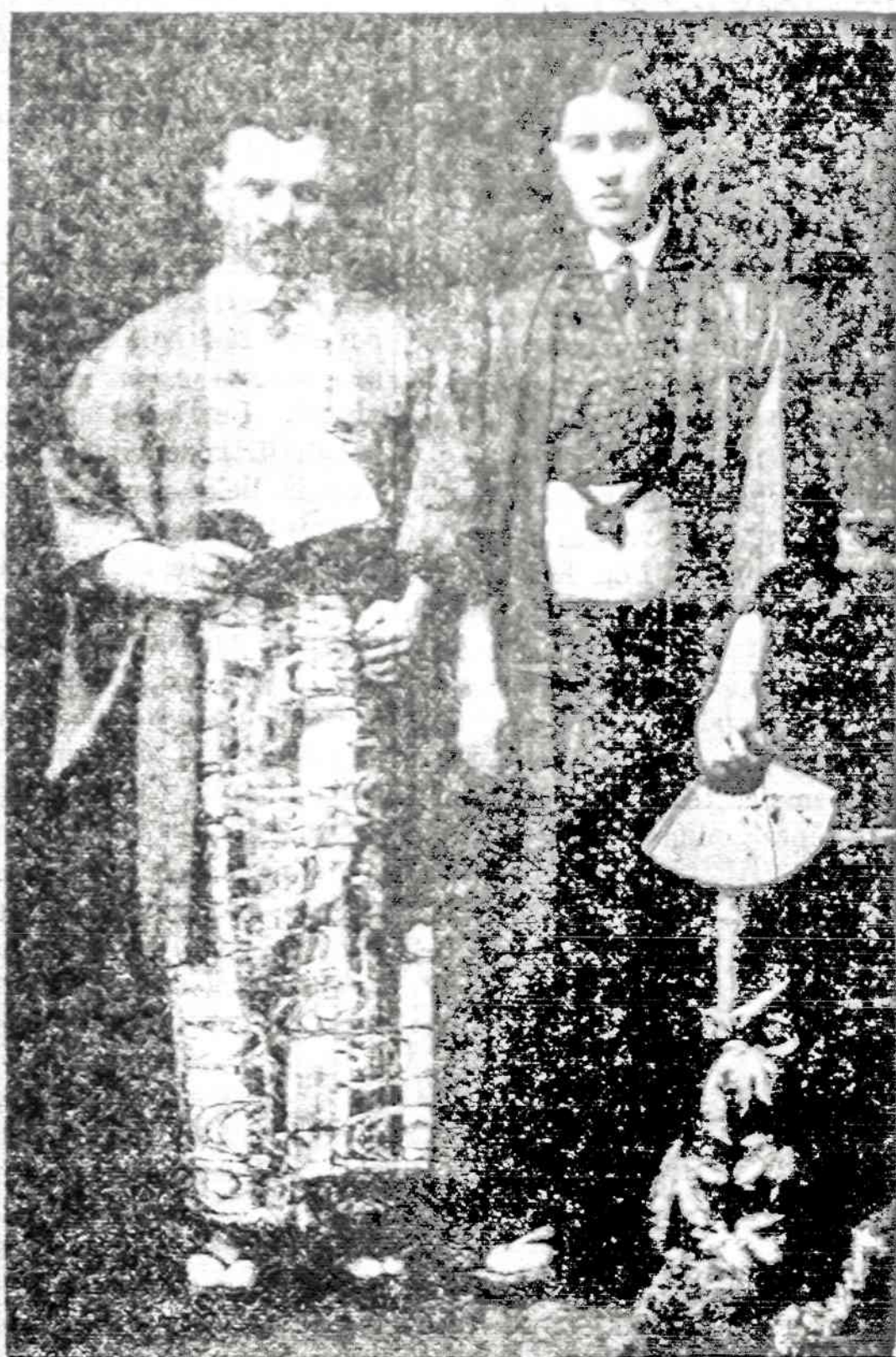
Išsiaiškinom, kad į Ameriką galėtumėm išvažiuoti, bet reiki turėti pinigų ir svarbiausia — giminę ar draugą, kuris kviesių. Nei vieno, nei kito mudu su Mykolaicu neturėjome.

Praslinko pora mėnesių. Mūsų išėjimui baisiai truko, o darbo ir pragyvenimo šaltinio nesimatė. Mano draugas grįžo į Nagasaki ir dingo. Likau nežinioje ir grėsmėje vėl atsidurti Rusijoje.

Bet ir vėl staigmena! Vieną dieną viešbučio savininkas pasikviečia mane ir sako: "Mano komisyonierius kažkur dingo. Tu moki rusiškai ir esi ne japonas, — tokio man reikia". Net pilnai nežinodamas kokios tos "komisyonieriaus" pareigos, su džiaugsmu sutikau, kai pasakė, jog už tai gausiu kambarį ir turėsiu progos užsidirbti.

Susitinku su keliaujančiais lietuviais

Japonijos viešbučio "komisyonierius" — tai viešbučio agentas, kuris ne tik turi sutikti ir palydėti viešbučio svečius į geležinkelio stotį ar uostą, bet svarbiausia — "pagauti" svečius

PRANAS RAKAS IR PRANAS ADOMAITIS
apsirengę japoniškais rūbais.

viešbučiui. Už mano "pagautuosius" svečius šeimininkas man mokėdavo menkute "komisiją", kuri šalia arbatpinigių ėmė užtikrinti mano kuklų pragyvenimą.

Sutinkamų keleivių tarpe būdavo iš Rusijos ir Amerikos keliaujančių lietuvių. Tai buvo mano "šventės", kai jų sutikdavau ir gaudavau lietuviškai pa-

sikalbėti. Kažkaip man buvo nesuprantama, kad ir lietuvių vienas kitas atvažiuodavo iš Amerikos, atrodė, vien prisipirkti šilkinį kimono ir kitų japoniškų drabužių. Dar keisčiau man atrodė kai kurių lietuvių bėgimas iš Amerikos į Rusiją vengiant karinės tarnybos. Vienas iš tokių buvo jaunas vaistininkas iš Čikagos, Pranas Rakas. Iš bėglių girdėjęs apie samysį Rusijoje bandžiau Raką atkalbėti, kad ten nevažiuotų. Sakau, "paims tavę į rusišką kariuomenę". Man atsakė: "tokiai atveju jie mane matys kaip savo ausis". Rakas, palikęs man "Naujienas" ir "Keleivį" ir pataręs per tuos laikraščius paieškoti giminių ar pažįstamų, su keliais kitais lietuviu išvažiavo Rusijon.

Pirmą kartą pamatęs Amerikos lietuvių laikraščius perskaičiau juos gal dešimt kartų ir abu išsiučiau savo kaimyno J. Grigaliūno paiešką. Koks buvo džiaugsmas, kai vietoj kaimyno atsiliopė tėvo pusbrolio Kazimieras Adomaitis iš Grand Rapids, Mich. Ne tik atsiliopė, bet ir 25 dolerių atsuntė. Tuojau pradėjau rūpintis gauti iš Amerikos Konsulo vizą. Konsulas pareikalavo, kad gačiau iš Rusijos Konsulo mano dokumentų paliudijimą. Anksčiau tatau būtų buvęs naujas pavojus kreiptis į Rusų Konsulatą, bet dabar man nebesudarė jokių sunkumų. Kaip viešbučio komisyonierius nuolat palydėdavau viešbučio svečius tai į vieną, tai į kitą konsulatą ir tarnautojų buvau pažįstamas.

Pristačius Rusų Konsulo pažymėjimą su tikrąja pavarde, Amerikos Konsulas išdavė vizą be jokių kliūčių, tik priminė, kad išlipant į Amerikos krantą turėsiu parodyti 120 rublių ar jų pinigais. Nesitikėdamas greit tokių pinigų Japonijoje užsidirbti, vėl parašiau savo dėdei, prašydamas paskolinti šimtą dolerių.

Taip mano reikalams kryptant į gerąją pusę pačioje 1918 metų pradžioje sutikau geležinkelio stotyje grupę keleivių iš Rusijos. Jų tarpe buvo ir keli lietuviai. Parsivežęs į viešbutį, juos skirstau į kambarius ir atidaręs vieną "tuščią" kambarį netikiai pats savo akimis: prieš mane stovi Pranas Rakas. Pasirodo, kad jis, žinodamas kur apsigyventi, pats vienas atskubėjo į viešbutį ir tarnaitė jį įleido į vieną iš tuščių kambarių. Mane pamatęs Rakas labai apsidžiaugė ir sako: "Dabar, drauguži, tu mane gelbėk, — neturiu nė cento. Pabėgau iš Rusijos. "Pasipasačio kaip jis buvo

nuklydes net iki Suomijos, bet į Lietuvą patekti negalėjęs, nes ten dar tebebuvo vokiečiai. Rusijoje važinėjęs kaip suomis Olgin. Iš Vladivostoko turėjęs pabėgti, nes negavęs leidimo išvažiuoti iš Rusijos. Palydėjęs laivą vieną poną plaukiančią į Curugą Japonijoje, palindęs jos lova, — taip ir ištrūkęs.

Su viešbučio savininku susitariau, kad aš Raką paimsiu į savo kambarį ir kai jis gaus iš Amerikos pinigų, jis atsilygins kiek bus skolingas. Jau antrą dieną Rakas norėjo siųsti telegramą į Čikagą, berods, vaistinėi Joozapaivičiui, bet 30 jėnų telegramai apmokėti nei jis, nei aš neturėjome. Tada laišku parašė atsųsti 200 dolerių. Dienos bėgo belaukiant pinigų ir besiruošiant į Ameriką. Vieną dieną sutarėm Japonijos gyvenimui prisiminti nusifotografuoti japoniškuose rūbuose. (Vieną iš to laiko nuotraukų jungiu prie šių atsiminimų). Atsitiko, kad mudu beveik tą pačią dieną sulaukėme pinigų ir jau 1918 metų vasario mėnesį kartu išlipome Seattle, Wash., į Amerikos krantą. Pranas Rakas nušukė bėję į Čikagą, o aš dvylikai metų užkliuvau gražioje Seattle, Wash., apylinkėje.

Ir vėl kelionės

1930 metais grįžau į Lietuvą ir pasinėriau jos gyvenime. Deja, 1944 metais kaip ir daugelis kitų lietuvių, su šeima vėl bėgom iš savo krašto. Tik šį kartą bėgome ne į Rusiją, bet į karo naikinamą Vokietiją. 1940 metais patirtas bolševikų nužmogėjimas nekėlė jokių abejonių, kad jų reikia vengti bet kokia kaina.

Iš Vokietijos atsidiūręs Anglijoje ten užtrukau dešimt metų. 1958 metais persikėlėm į Čikagą. Turėdamas Prano Raką adrešą, su kuriuo susirašinėjom iš Lietuvos ir Vokietijos, applančiau jį nuosavoje vaistinėje.

KENOSHA. WIS.

Pasitraukė LF kom. pirm. Br. Juška

Kenoshoje jau seniau buvo susitvėręs Lietuvių Fondo (milioninio) vajui vykdyti komitetas. To vėjus komiteto pirmininku buvo Br. Juška. Tai buvo judrus ir su noru tam atsidavęs vyras. Jo pastangomis daug šimtinių įplaukė į L. Fondo kasą.

Dabar Br. Juška, kažkuo nusivylęs, to komiteto sekretoriui V. raštu įteikė pareiškimą, kad su apgalestavimu pasitraukia iš kom. pirmininko darbo. Esą, tik jam vienam tekę visą vajų vykdyti. Įgaliotiniai, jo padėjėjai, nei piršto tuo reikalu nepakrutino. Tai jis, Juška, kaip praradęs įgaliotinių pasitikėjimą pasitraukia. Gaila.

Br. Juška ir "Naujienoms" rašinėjo iš Kenoshos apylinkės. S. V.

Bridgeporte. Jau buvo praėję 40 metų kai persikyrėme išlipę į Amerikos krantą. Ir vėl netikėjau pats savim: tas pats Pranas Rakas, su kuriuo Japonijoje dalinaus lova ir kuo tik pats turėjau, nebesurado pusvalandžio su manim pašneketi. Į mano užuominą, kad ieškau darbo, su pašaipu atsakė. "Keista, o aš darbo noriu atsikratyti", nusiuko ir davė suprasti, kad praeitis jam nebeįdomi.

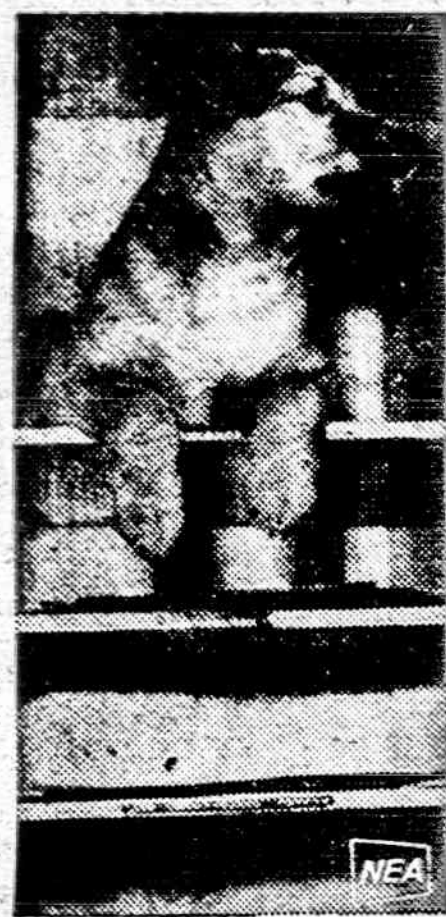
Dabar, leisdamas ramias Amerikos pensininko dienas, prisiminęs savo išgyventus pavojus, nejučiomis juos palyginu su Simo Kudirkos nelaime ir klausiu savęs, kodėl man pasisekė, o Kudirkai ne? Atsakymas ateina vis tas pats: Apveizdos ranka mano bėdose lėmė, kad aš vis pasilikau žmonių tarpe; Simas Kudirka, bėgdamas nuo nužmogėjusių rusų, pataikė ant nužmogėjusių amerikonių.

(Pabaiga)

Kur daugiau žmonių?

Naujosios statistikos rodo, kad žmonių prieauglis įvairiose žemės vietose pradeda stabilizuotis, pavyzdžiui, gimimų rata praėjusiais metais pasaulyje iš 35 kūdikių nuo 100 gyventojų sumažėjo iki 33, tai yra dviem nuo tūkstančio mažiau. Bet ir mirimų rata sumažėjo iš 16 iki 14 tūkstančių. Bendras prieauglis pernai buvo 1.9 %, ir tai iki 2005 metų gyventojų žemėje padaugėsia dvigubai, tai yra iki arba virš 7 milijonų.

Daugiausia gimimų būna mažiausiai išsivysčiusiose pasaulio šalyse. Pav. Pakistane tūkstančiui žmonių kasmet būna po 49 naujagimius, Švedijoje 13.5. Moterys gimdo: Jordanijoje kiekviena vidutiniškai po 5, Europoje vidutiniškai po 2, tik Albanijoje po 4. Mažiausiai pavainikių gimsta Izraelyje ir Egipte, daugiausia Islandijoje — net 30 nuošimčių! Dažniausios mirties priežastys yra vėžys ir širdies ligos.

Kas šitą žunelį užkėlė aukštai ant lentynos?

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus tauponi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITYUNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMSTaupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juožės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Svarbios mokslo žinios

Ar turite \$500 sgskaitą Chicagos Savings and Loan bendrovėje?

Ar esate tarp 12 ir 17 metų amžiaus?

Jeigu atsakymas į abu klausimus yra teigiamas, tai sustokite mūsų įstaigoje su savo santaupų knygtę ir atsiimkite Jums nemokamai priklausančią MOKSLO ŽINIŲ RATĄ. Lengvai pasukę ratą, jūs galite nustatyti sritį, gyventojus, miestą, aukščiausią vietą ir kitą kiekvienoje 50-ye Jungtinių Valstijų ir kiekvienam didesniame Europos krašte. Tai nepaprastai puiki matomoji studija.

Skubėkite. Pasiūlymas yra ribotas, kol užteks atsargų.

Apgailestaujame, kad negalime duoti dovanų suaugusiems, jeigu jie nebus savo vaikų atlydimi.

Philomena D. Pakel
PresidentJohn Pakel Sr.
Chairman of Board

Chicago Savings

and LOAN ASSN.

6245 So. Western Ave.

On Western, 200 feet north of 63rd
PLENTY OF FREE PARKING

CONVENIENT HOURS:

Monday	12 Noon to 8 P. M.
Tuesday	9 A. M. to 4 P. M.
Wednesday	Closed All Day
Thursday	9 A. M. to 8 P. M.
Friday	9 A. M. to 8 P. M.
Saturday	9 A. M. to 12:30 P. M.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$1.00 per month, \$6.00 per 3 months. In other U.S.A. localities \$18.00 per year, \$1.00 per month, \$5.00 per 3 months; Canada \$20.00 per year, other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Užsienio:	
metams \$21.00	
pusei metų \$11.00	
vienam mėnesiui \$2.50	
Nauijienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, penktadienius, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Pirmą reikla siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atidarys kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Darbininkai šokdina komunistus

Praeitų metų gruodžio 15 dieną Lenkijos uostų darbininkai taip pasokdino komunistus, kad jie dar ir šiandien tebešoka. Štetino, Dancigo, Gdynės, Elbingo, Zopot ir kitų vietovių darbininkai sukėlė tokio didelio susirūpinimo komunistų tarpe, kad jie nebežino, kaip pakeltus klausimus išspręsti ir kokių būdu rasti išeitį.

Baltijos uostų darbininkai pradūrė burbulą, kurį komunistai per 50 metų nešiojosi ir kėlė triukšmą. Jie pasakojo, kad komunistai daugiau rūpinasi darbininkų reikalais, negu patys darbininkai, ar bet kuri kita socialistinė grupė. Lenkijos komunistai, nepakeldami darbininkams algų, pakėlė mėsos kainas 33%, anglių kainas 25%, o kitų būtiniausių produktų kainas dar daugiau. Rusams laivus statantieji Baltijos uostų darbininkai sustreikavo. Jie pareikalavo didesnio atlyginimo, kad išsilygintų skirtumas tarp pakeltos produktų kainos ir gaunamos algos.

Vladislovas Gomulka, vyriausias Lenkijos komunistų vadas, vietoj didesnės algos, pasiuntė policijos tankus su įsakymu šauti kiekvieną streikuojantį darbininką. Didelis Štetino ir Gdynės darbininkų skaičius buvo nušautas, bet nusirito ir Gomulka, Moczarso policijos gerkai apdaužytas. Dūmais nurūko kiekvienas uostuose buvęs komunistų partijos centras. Naujų komunistų partijos vadų paskirtas senas komunistas Edvardas Gierėkas, bet ir jam nesisekė apmąstyti darbininkų. Gierėkas sutiko pakelti darbininkams algas, bet jis nenori paleisti komunistų centrus pakūrusių lenkų. Jis atsikalbinėja, prižada suimtuosius patardyti ir paleisti, bet nepaleidžia, o Štetino ir Gdynės darbininkai nebegrįžta prie sovietų laivų statybos.

Trečiadienį paleistas apyvartan pats paskutinis argumentas. Jeigu darbininkai nepaklausys Gierėko patarimo, tai tada paruošta sovietų armija įsivers į Lenkiją ir "įves tvarką". Sovietų karo jėgos yra pasiryžusios baigti streikus Lenkijoje ir parodinti valdžios patikimumą žmonėms. Pradžioje rusai buvo linkę pasiūlyti ir Lenkiją duonos ir riebalų, bet kai paaiškėjo, kad tas maistas reikalingas patiems rusams, tai nutarė siųsti tikrai karo jėgas, jeigu Gierėkas bus priverstas trauktis.

Rusijoje darbininkai komunistams buvo reikalingi, kol jie įsistiprino valdžioje, o vėliau komunistai Rusijoje darbininkus skriaudė arčiau, negu patys pikčiausieji iš-

B. KLOVAS

EILINIO ŽMOGAUS SUSIDŪMOJIMAI

Viskas savo laiku ir savo vietoje. Tai nėra tik paprasto žmogaus gyvenimo taisyklė. Jos turi prisilaikyti ir politikai, kultūrininkai bei visuomenininkai, jei nori pasiekti mažiausiomis pastangomis gerų ir tikrų padarinių: mūsų ūkininkai nesėjo javų per Kūčias ar Kalėdas. Bet mūsų gyvenime atrodo kartais, kad tokių visuomenininkų mes nestokojam.

Viena neperdidžiausia bendruomenė Amerikoje, o mes šviesios, visos puses ir, kas svarbiausia, savųjų tarpe. Daroma, kaip toje evangelijoje, kur du, trys suėjo Lietuvos vardu, tai jų tar-

naudotojai. Šiandien Rusijos darbininkas gyvena didesniame skurde ir varge, negu bet kurios vakarų valstybės. Rusijos darbininkas uždirba žymiai mažiau, negu kitų kraštų darbininkai, o už gautus pinigus jis negali tinkamai pavalgyti ir apsirengti. Komunistai pasiryžo ir Lenkijos darbininkus nustumti į komunistinės Rusijos darbininkų gyvenimo standartus. Atrodo, kad lenkai yra pasiryžę kovoti.

Komunistai bijo, kad Štetino darbininkų nuotaikos nepersiduotų į kitus komunistų pavergtus kraštus. Ypač rūpinasi rusams yra pavojingi Baltijos pakraščiai. Per 25 metus komunistai mažai tesirūpino Lietuvoje kepa duona. Ar duonos būdavo ar jos nebūdavo; ar ji būdavo žalia, ar sudeginta — niekas nekreipdavo į tai jokio dėmesio. Tuo tarpu šiandien Lietuvos komunistų partijos centras, sovietinė valdžia ir dar dvi ministerijos užkinstv sutvarkyti duonos kepimą Lietuvoje. Komunistai nenori, kad dėl maisto stokos prasidėtų koks bruzdėjimas ir okupuotoje Lietuvoje.

Komunistų laikraščių korespondentai yra į tolimiausiąsias priesa siunčiami žvalgai. Pirmuo eilėnė jiems įsakytą patirti vergų nuotaikas, o vėliau ieškoti priemonių, kaip tą nepasitenkinimą sumažinti ar visai pašalinti. Komunistų partijos Vilniuje leidžiama Tiesa reikalauja, kad ne tik redaktoriai, bet ir korespondentai būtų veiksmingi. Ilgas Tiesos straipsnis, duodąs kitų miestų redaktoriams instrukcijas, pavadintas "Spaudos veiksmingumui — partinį dėmesį". Be kitų dalykų, tame straipsnyje įsakoma:

"Būtinai visapusiškai studijuoti darbo žmonių interesus ir poreikius, atsižvelgti į jų pasiūlymus ir kritines pastabas; siekti, kad, pasirodžius tokioms korespondencijoms, būtų imtasi priemonių padėti ištaisyti, apie tai informuojant laikraščio skaitytojus". (Tiesa, 1971 m. sausio 19 d., 3 psl.)

Jau 25 metai komunistai nevaržomai valdo pavergtą Lietuvą. Niekad jie nekreipė reikalingo dėmesio į Lietuvos darbo žmones. Tikrai šiandien jiems liepta "visapusiškai studijuoti" maisto klausimus. Toks oficialus pranešimas tikrai pasako, kad iki šio meto Lietuvos darbo žmonės nerūpėjo ir jų interesus nestudijavo. Dabar, kai lietuvių kaimynai pradėjo šildyti prie degančių kompartijos centrų, tai Lietuvos komunistai susidomėjo Lietuvos darbo žmonių reikalais.

juoktis ar gailėtis savo didvyrio.

Svenčių, minėjimų, suvažiavimų progomis pas mus irgi yra priimta, kaip ir visur, kad mūsų veikėjai palinkėtų visuomenei ko nors gero atečiai. Ir yra jdomu klausyti tų visų kalbų, nes beveik visos lietuvių vienybės, kad mes turime jungtis ir dirbti vieningai. Bet kodėl mes turime jungtis ir kodėl vieningai dirbti, taip ir lieka nepaaiškinta, nes matyti ir patiems veikėjams yra neaišku, ką jie siūlo. Yra visokių darbo sričių, tai kodėl visi mes turime būtinai susimesti visi į vieną sritį. Kas atliks kitus darbus, kurie nėra taip pat darbininkų atliekami, neįsistmint kompiuterių ar automatizacijos amžius.

Aš asmeniškai esu alergiškas visoms kalboms apie vienybę, nes esu savo gyvenime pakankamai prisiklausęs visokių vienybų; net ir tokių, kurie su tankais ir patrankomis vienijo ne tik mus, bet ir visą pasaulį. Neliko nei tų vienybų, nei jų skelbtos vienybės, o pasaulis vis tiek sau žengia į ateitį savo keliu. Geras veikėjas neverkia apie vienybę, bet dirba ir jo darbas ir tikslas vienija. Ir toji visuomenė yra tvirta ir saime vieninga, kai iškyla konkretus reikalas. Lietuviai tėvynėje ir čia išsivijoje ne vieną kartą įrodė. Bet jei jau pradėdama laidyti vienybės šūkalį, tai skamba man, kaip skęstančiojo paglobos reikalaujantis šauksmas, kad reikia gelbėti šaukėją ir, jei dar nevelu, ir pačiam gelbėti.

Mūsų visuomenė nėra vienybė, kaip ir visos sveikos ir pajėgios visuomenės. Net ir totalitariniuose režimuose yra visuomenės susigrupavimai. Mes irgi turime taip vadinamas keurias svarbiausias centras organizacijas, apie kurias ar į kurias visas veikimas suveda. Ir atrodo, kad visai nėra perdang ir visiems užtenka darbo ir net darbo srities gana logiškai susiskirstytos. Man neatrodo, kad mūsų visuomenė būtų tokia nai- vi, kad norėtų vieno vado, nes esant vienam vadui mūsų veikimas tikrai pablogėtų.

Paimkim Balfą, kuris rūpinasi šalpa. Žmonės dirba ir žmonės duoda, nes tai yra teigiamas darbas padėti savo artimui. Čia dar galėtų būti daugiau darbininkų. Bet nei vienas vienytojas čia nesiveržia, nes čia reikia duoti, o ne imti. Net ir JAV Bendruomenės filosofai nesiekia į Balfą darba ir skaito lyg tas darbas bendruomenei visai nepriklausytų, nes jų nuomene, tas darbas nieko neturi bendro su politika: eiti per butus, prašyti aukų ir būti dar kartais iš-

koliojamas — tai tikrai nėra jokia gera politika.

Čikagoje, sakysim, mes turime Lietuvos Dukterų Draugiją. Ar ten kokie vienytojai veržiasi? O toji organizacija dirba tikrai didelį darbą lietuvių visuomenėje. Ir jokios kovos dėl jų darbo nėra ir niekas nenori jų prisijungti. Nors čia tikrai jungtinėmis jėgomis tikrai būtų daug daugiau galima padaryti. Ar padėti lietuviui tėra tik savišalpos darbas? Mes turime savo tarpe žmonių, kurie yra reikalingi pagalbos. O tuo tarpu mes neturime savo rajonuose jokių apmokamų tarnautojų, moderniškai vadinamų "social workers" ar "case workers", kurie galėtų Dukterų Draugijai padėti. Turime net tokių atvejų, kur net visa valstybės gerbūvio sistema yra nepajėgi išspręsti globos atvejų, o tai turi spręsti ir narplioti Lietuvos Dukterų Draugija.

Kas liečia politiką, čia jau ne viskas slenka pro mūsų akis taip sklandžiai, kaip savišalpos darbe. Čia mes turime Vliką ir Alta. Ir atrodo, kad mums dviejų vienybė, dirbančių politinį darbą, užtenka ir nėra nei reikalo, nei tikslo dar daugiau jų kurti. Bet taip nėra. Bendruomenininkai čia jau veržiasi visomis keturiomis, nes Altas yra laisvinimo iždininkas ir jiems išdada kvepia.

Vlikas yra Lietuvos politinių organizacijų junginys. Bet tas irgi turėjo persigerti vadovavimu, kol surado gerus gydytojus, kurie jį pagydė nuo per karštos vadovavimo temperatūros. Ir dabar Vlikas visai darniai dirba savo darbą ir nebereikia jokių pretenzijų pakeisti Altą ir diktuoti Amerikos lietuvių visuomenei. Vlike mes turime visokių organizacijų, kurios yra įsipareigojusios Vlike dalyvauti. Vadinasi, Vlikas nestokoja politikų.

Seniausias politinis junginys yra Altas JAV-bėse. Altas yra Amerikos piliečių lietuvių organizacija politiniai atstovauti Lietuvos ir lietuviškiems reikalams Amerikos vyriausybės ir visuomenės sluoksniuose. Kas gi sudaro Altą? Tai yra politinių partijų junginys, priedu susijęs su kitomis lietuvių organizacijomis. Alte net ir skaitai dirba politinį darbą. Bet paimkim skyrus. Čia visos organizacijos turi savo atstovus, kokius vardais tos organizacijos besivadintų — partijos ar klubai ar susivienijimai. Jei Alte mes turėtume dar demokratų ir respublikonų atstovus, tai Alto skyruose sutiltų visas mūsų visuomenės pasiskirstymas viename vienetė. Tik susikačiuo-

Sen. Hubert Humphrey vis dar neatsisako vilties tapti demokratų partijos kandidatu į prezidentus.

kim tų organizacijų narius. Tai nei viena organizacija neapima tokių žmonių skaičiaus.

Turime ir JAV Lietuvių Bendruomenę, kuriai yra skirtas kultūros baras. Bet čia neviskas eina, kaip patepta. Mes atsimename, kaip tie Bendruomenės kultūrininkai savo straipsniuose kėlė klausimus, kas Bendruomenei turėtų vadovauti — kultūrininkai ar politikai. Kultūriniai veikėjai prisibijoję, kad Bendruomenės vadovybės neperimtų politikai. Politikai net ir nesiveržė į Bendruomenės vadovybę. Nuėjo bendruomenės darbo dirbti kultūrininkai ir atrodė, kad dabar mūsų kultūros darbas tikrai galės klestėti ir laisvai vystytis, visai nevaržomas jokių politikierių. Bet, matyti, kultūrininkai paliko apstulbinti, kad jokie politikieriai nesiveržia iš jų atimti darbo. Todėl, kai tik Bendruomenės vadovybė sušilo kojas, jiems tuoj pasirodė kas tai įtartino. (B. d.)

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

Sen. Henry Jackson iš Washingtono, galimas demokratų kandidatas į prezidentus.

HENRIKAS TOMAS - TAMASAUŠKAS

LIETUVISKASIS PAMARYS

Mokyklos Pakalnės apskrityje

58.

Mokytojo Vlatkausko vaikams paaukus ir įstojus į Tilžės gimnaziją, jis taip pat buvo perkeltas į Tilžę, kur esant didesniai inteligentijos skaičiui mokytojai nebebuvo tiek daug perkrauti visuomeninė veikla.

Mokytoji Vlatkauskui išsikėlusi į Tilžę, Kryžionių mokykloje dirbo aukščiau paminėta mokytoja Pakulaitė, mokytojas Pupelis, mokytoja panelė Magdale-na Barčaitytė. 1937 m. vasario 1 d. mokyklos vedėju buvo paskirtas mokytojas Otonas Kiršininkas, gimęs 1883 m. birželio 3 d. Batukaičių dvare, Tilžės — Ragainės apskrityje, dvaro savininko Gustavo Kiršininko vyriausiasis sūnus. 1904 metais baigęs Ragainės mokytojų seminariją, jis išstius 40 metų išdirbęs mokytoju Pakalnės apskrityje, iš pradžių Mažuosiuose Alga-viškiuose, paskui ilgus metus Kaukėnuose. Mokyklos vedėja Kiršininko laikais Kryžionių mokykla buvo išplėsta iki vidurinėsios mokyklos tipo. Į jos aukštesnes klases tada vykdavo mokyti mokiniai ir iš platesnių apylinkių, iš kaimų, esančių 10 ir 15 kilometrų atstu nuo Kryžionių — Šnekių, Lauknos, Juodgalių, Lapy-nų, Tovelininkų, Kastaunių ir kitų vietovių.

Nuo 1936 metų iki pat evakuacijos čia su vyresnio-siomis klasėmis yra dirbusi mokytoja panelė Ieva Ma-žutytė (vok. Maschut), taip pat ir su tėvu čion 1937 metais atsikėlusį mokytoja panelę Kiršininkaitę. Pra-dinių klasių mokytoju ilgesnį laiką buvo Otonas Bal-ceris, gimęs 1894 m. gruodžio 8 d. Apie 1928 metus jis išsikėlė į Išdagius, tenykštės vienaklasės mokyklos ve-dėju. Kilus antrajam pasauliniam karui ir kai kurinius jaunesnius mokytojus pašaukus į kariuomenę, jų vie-

tai užpildyti į Kryžionių mokyklą buvo paskirta jauna mokytoja panelė Anelė Korupkaitytė (vok. Korupkat).

Senoji Kryžionių mokykla stovėjo prie Gilijos pyli-mo, tarp Kryžionių bažnyčios ir parapijos kapinių. Mokyklai besiplečiant ir vidurinėsios mokyklos tipo švietimo židinį, senosios patalpos nebeatiklo savo paskirties ir buvo tokiam tikslui per ankštos, tad buvo įsigytas Kryžionių išparceliuotas dvaro centras su trimis su puse hektaro žemės ir čia esančiuose pastuose buvo įrengta vidurinioji Kryžionių mokykla. Prie šio mokyklos pastato buvo didelis kiemas ir sodas. Už mo-kyklos namo buvo gabalas daržo ir nemaža sporto aikštė, kaip tik tinkama tokio masto mokyklai. Ne-tolies buvo kanalo atkirtas gabalas senosios Gilijos upės vagos, virtęs lyg ir tvenkinu. Šį tvenkinį mokyk-la naudojo mokinių plaukymo baseinu ir, kaip moky-toja Mažutytė sako, daug mokinių po jos priežiūra ta-po prityrusiais plaukikais.

Kryžionių mokyklos gerbūviu ir visomis su mokyk-los aprūpinimu susijusiomis problemomis rūpinosi Kry-žionių viršaitis Augustas Šleivys (vok. Schleiwies) bei tėvų tarybos pirmininkas ponas Matulaitis (vok. Mat-utalut).

78. Elbingiskės (vok. Elbingkolonie) mokykla. Ši mokykla buvo Kryžionių mokyklos filialė, at-tyrta apie 1880 metus. Iki tol mokyklinio amžiaus vaikai iš Elbingiskės šiaurinės dalies ėjo į Kryžionių mokyklą, tie iš pietinių Elbingiskės apylinkių ėjo į Juodgalių mokyklą. Vakarinėje Elbingiskės dalyje gyvenę vaikai buvo prirašyti prie Prišlagrabės mo-kyklos. Mokyklai patalpos buvo nuomojamos ūkinin-ko name. Pirmasis mokytojas buvo švarcas, Elbingis-kės mokykloje išdirbęs nuo atidarymo iki 1890 metų. Nuo 1890 metų iki 1898 metų čia dirbo mokytojas Gus-tavas Gudaitis. Jį pakeitė mokytojas Gustavas Pan-grickas, čia išmokytojavęs penkis metus. Sekantieji mokytojai buvo Krakaitis (vok. Krakat) ir Malūnaitis.

Mokytojas Malūnaitis buvo visiems gerai žinomo Kry-žionių pirklio Kiško sūnais. Nuo 1909 metų šioje mo-kykloje dirbo mokytojas Lukušaitis (vokiškai rašo-ma Lukuschat). Paskutinis šios mokyklos mokyto-jas buvo Karolis Šiporaitis, kurio laikais nuomojama-s Elbingiskės mokyklos namas nudegė. Po gais-ro mokytojas Šiporaitis su savo buvusios mokyklos vaikai persikėlė į Prišlagrabės mokyklą ir tuo bai-gėsi Elbingiskės mokyklos istorija.

79. Juodgalių dviklės mokyklą lankė 117 vaikų iš Juodgalių. Senųjų Kryžionių ir Šaltėškės kaimų. Mo-kykla šiame kaime buvo įkurta 1736 metais. Paskutiniu metu mokykla talpinosi mediniame name, kurio sto-gas buvo dengtas čempėmis. Be klasių patalpų, šiame name dar buvo 4 kambariai mokytojų butui. Mokyk-lai taip pat priklausė 11 margų tarnybinių ūkis. Mo-kyklos sodyba buvo labai gražioje vietoje, ant šiauri-nio Nemuno upės kranto.

Ziemos metu Nemuno upė tapdavo jūdriu, na-tūraliu vieškeliu. Nuo ankstyvo ryto iki pat vėlaus vakaro čia be paliovos skambėdavo upės ledų į vieną ar į kitą galą važiuojančių rogių ir važelių varpeliai. Žiemos metams buvo pats tinkamiausias laikas šių apylinkių ūkininkams išvežti iš šlapio ir klampio Pa-murgio pievų čia vasarą sušienautą šieną, taip pat ir čia nukirstus ar nupjautus medžius. Vokiškuose žemė-lapiuose šios pievos tarp Tovelės ir Gilijos upių yra žymimos "Palmurgis" vardu, bet gventojų yra vadi-namos tai Pamurgis, tai Pomorgis. Atrodo, šį klau-simą, kokia turėtų būti tikroji šių pievų pavadinimo forma, turi išspręsti ne kas kitas, kaip tik kalbininkai. Čia rasdavosi ir nemažas skaičius čiuožimo sporto mėgėjų, kurie padus pažūžomis pasikaušė, išsisklai-dydavo po skaitlingus šių apylinkių kanalus ir melio-racinius griovius, o taip pat ir tris stambesnes pro šias apylinkes tekančias upes.

Pavasariui artinantis, kaimyniniame miške pra-

dėdavo stibiniuoti slankos, tilvikai, pasigirdavo dus-lus miškinio balandžio burkavimas, — raistuose pradė-davo burbuliuoti tervinai, susirinkę į vestuvinę puotą. Po pievas pabirdavo šimtai klykaujančių pem-pių, o padangėse savo linksmas nuotaikingas daineles uždainuodavo verselėliai. Štai ir, duonelaitiškai ta-tariant, gandraus su kitais kaimynais parlekdamo links-mos ir su sava gospadinė savo namus vėjų apgadintus laisyt ir provyti sukosi greitai. Papiuose vėl išsyrda-vai garsiai tarpusavy besikalbančių laukinių ančių bū-relius, o joms pridūrmui jau sekdamo ir visa eilė kitų paukščių keliauninkų: varnėnai, kregždės, gegutės ir, pagaliau, lakštingalos. Ir taip pavasaris jau būdavo čia. Ateidavo jis lietuvių purkšdamas, pilnas jaunat-viškos energijos. Pietus pasipuodavo auksiniais pu-rienų, vėdrų ir kiaupienų žiedų kilimais. Taip ir norėdavosi su poetu Margaliu užtraukti:

"Pražydo girioje žibutė;
Gelsvi purienų burbulai
Ant pelkių pūpsio pasipūtė.
Pijoklos kvepia ant kalnų;
Lapuoja krūmuose avietės,
Iš žemės lenda susirietęs
Jau apynys tarp kulygnų."

Šių apylinkių gamtos charakterį suformavo gau-sūs čia tekančios upelės, pievų ir ganyklų plotai, iš-siblaškę tarp jų, ir tamsūs šnekių girios miškų masy-vai pietuose.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
Ginekologinė chirurgija
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: P 8-3225
Rezid. telefonai: W 5-076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir šeštadienį, tiksliai susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį, 10-4, ir
šeštadienį, 10-2 val.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
Ginekologinė chirurgija
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 8-0001

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Trečiadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: P 8-7773; rez.: P 8-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Prima tik susitarus
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTHER LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį, 2-4 val. vak. Šeštadienį
nuo 2 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TIESINGIAUSIAS ZINIAS

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: P 8-5084

GRADINSKAS
VIENA KARTĄ METUOSE
ISPARDAVIMAS
19' DVIGUBA GARANTUOTA TV
\$119.88
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FR 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimais — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th PL. WILBROOK 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 11-12 val. ryto. —
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki
9:30 val. ryto.

KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
jų tikrai pritrūks.
Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekspedcijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės — Josephine Mile-
ritė ir Laima Lunekienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

GERAI PILDOMI
INCOME TAX
SIMKUS REAL ESTATE
4259 So. Maplewood Ave.
Susitarimui 254-7450

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.

Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in cooperation
with The Advertising Council.

NUPIRKO TRAKTORIŲ - KASTŲ DUOBĖMS KASTI

(Tęsinys)
Sekretoriaus Gudelio metinia-
me Lietuvių Tautinių Kapinių
sklypų savininkų susirinkimui
šitaip tęsė direktorių rap-
portą:

Be kiekvienos dienos ir kiek-
vieno mėnesio bėgimųjų rei-
kalų, kapinių direktoriai pra-
eitais metais atliko dar šiuos
svarbesnius darbus:

1. Praeitais metais padarė
penkis paskolas \$91,000 su-
mai. Dabar pirmiems morgi-
čiams kapinės skolina pinigų
tik už 7 metinius nuosimčius.

2. Nusausino dvi kapinių
sekcijas, kuriose pavasarį ir
rudeni stovėdavo vanduo ir
kliudydavo vaikščioti. Tek-
davo sugadinti vėleną, jeigu
reikėdavo laidoti po lietaus.
Kudirkos sekcijoje pravaistas
drenazas.

3. Greta esančių Archer Woods
kapinių priežiūra gerokai pabo-
gėjo. Nutarta apodinti žaliais
ir tankiais krūmais visą piet-
inį pakraštį, kad nesimatytų
greta esančių kapinių nejuo-
kūs vaizdai. Žilvičių ir karklių
krūmai jau užsakyti ir pava-
sarij bus apodintas gana platus
pietinis patvorys.

4. Nupirktas nedegama spin-
ta kapinių dokumentams lai-
kyti. Iki šio meto teko vežioti
dokumentus į banko seifą. Tai
atimdavo daug laiko ir pinigų.
Dabar šis reikalas geriau su-
tvarkytas. Didelė dokumentų
dalis laikoma naujame seife.

5. Nupirktas didelis gražtas,
kuris palengvina darbininkams
duobės kasti ir paminklams pa-
matus supilti. Šis gražtas nau-
dojamas skylių žemėje gręžti.

6. Nupirktas didelis trakto-
rius duobėms kasti ir kito-
kiais žemės pervežimo ir
stumdymo darbams. Naujas
traktoriaus kastas palengvi-
na duobių kasimą ir sumažina
viršialikį. Apskaičiuojama, kad
už poros metų traktoriaus
kastuvus išsimokės.

7. Direktoriai paruošė nau-
ją konstitucijos projektą. Prieš
50 metų priimtoji konstitucija
negalioja. Ji buvo paruošta
pagal to meto įstatymus, bet
Illinois valstija yra pravedusi
kelis įstatymus kapinėms tvar-
kyti. Teko paruošti tokį kon-
stitucijos projektą, kuris de-
rentųsi su Illinois valstijos įsta-
tymais. Direktoriai tokį pro-
jektą svarstė, atspausdino ir
šiandien kiekvienam išdalino.
Kiekvienas sklypo savininkas
turi teisę įteisti šian projektą
pagerinimus ir papildymus.
Padarius reikalingus papildy-
mus, sekančiais metais galėsi-
me priimti konstituciją, kuri
kapinėms būtinai reikalinga.

8. Keliose posėdžiuose di-
rektoriai svarstė Rymybės Rū-
mų projektą. Jums jau praei-
tų metų susirinkime buvo pa-
rodytas Rymybės Rūmų pro-
jektas. Jūs tada įpareigojote
direktorių minėtą projektą
dar kartą apsvastyti, patik-
rinti, kad jis nebūtų toks bran-
gus ir jeigu būtų reikalo, tai
net specialų visuotiną narių
susirinkimą sušaukti šiam
projektui. Mes to nepadarėme.
Nepadarėme todėl, kad nesu-
sitarėm dėl projekto. Jūs visi
atmenate tą projektą, kurį
Jonas Jokubonis susirinku-
siems rodė ir aiškino. Direk-
toriai dėl jo tarėsi, bet nesu-
sitarė. Vieniems jis atrodė per
brangus, o kitiems netoks pa-
rankus. Tada buvo pasiūlyta
prie dabartinio administraci-
jos namo pristatyti trisienį,
kuriam būtų galima laikyti
urnas. Jeigu būtų reikalo, tai
galima būtų padaryti didesnę
salę, kurioje keliasdešimt žmo-
nių galėtų atsisveikinti numi-
rėlių. Bet ir šiam projektui di-
rektorių tarpe neatsirado rei-
kalingos vienybės. Direktoriai
nesiima jokio didesnio darbo,
kol nėra visų vieningo prita-

istatnia Amerikos žvejus iš
biznio, mano patarimas yra,
kad mes pasidarytume agre-
singesni prieš jų tinklus. Griež-
ti įstatymai prieš teršimą ir
griežtas jų vykdymas taip pat
pagelbėtų. Pakraščiu Sargy-
bai nepalankus nusistatymas,
koks viešpatuoja žvejų kai-
muose Atlanto pakraščiais, tik
parodo, kaip žvejai jaučia dėl
to incidento.

Simo Kudirkos tragedija
yra visi tautai garbės paže-
dimas.

Valgyk kiek širdis nori

Chicago širdies draugija ir
Hyde Parko Co-Op (koopera-
tyvinė krautuvė) ruošia maisto
vartotojų auklėjimo progra-
mą, pavadintą "Eat to Your
Heart's Content". Vasario mė-
nuo yra skelbiamas širdies mė-
nesiu ir jis pradėdamas specia-
lia konferencija, adresu 1526
E. 55th Street [Chicago] su pra-
nešimais spaudai ir filmų de-
monstravimu, kaip žmonės tu-
ri maistintis, kad apsisaugotų
širdies ligų, kraujo spaudimo,
arterio sklerozės ir pagaliau
per ankstybos mirties.

Visa auklėjamoji programa
vyksta minėtame kooperatyve,
kur galima gauti receptų žemo
cholesterolio kiekio maisto
ir literatūros apie širdies li-
gas.

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— Lietuvių Auditorijos šerinkų
metinis susirinkimas įvyks penktadi-
nį, sausio 29 d. Chicago Lietuvių Au-
ditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 v.
vak. Tai, kurie turite Chicago Lith.
Community Center, Inc. šeris, kvie-
čiami į šį susirinkimą. Yra svarbu vi-
sų šerinkų dalyvavimas šiame susi-
rinkime. Taipgi reikės išrinkti 3 nau-
jus Direktorių ir yra kitų svarbių nu-
tariamų padaryti.

A. Kaulakis, rašt.

— Bridgeporto Lietuvių Namų Savi-
ninkų Draugijos metinis narių susirin-
kimas įvyks antradienį, vasario 2 d.
Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S.
Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai
ir narsės kviečiami į susirinkimą, nes
bus metinis pranešimas apie draugi-
jos stovį ir yra kitų reikalių.

A. Kaulakis, rašt.

"Žuvų pasaka"
Sausio 17 d. tūlas Stanley
Brownstein buvo parašęs Chi-
cago Tribune, kad U. S. Pa-
kraščiu Sargyba "korektiškai"
pasielgusi atiduodama masko-
liams. Simą Kudirką, nes prie-
singų atveju, esą būtų galėjus-
ios nukentėti derybos su so-
vietais dėl žvejybos.

L. Stein laiške "Fish story?"
Chicago Tribune sausio 27 d.
nr. atsako, "Aš turiu pastebė-
ti, kad idėja, jog rusai anu-
liuotų bet kokią sutartį ar susi-
tarimą žvejybos reikalu dėl
lietuvio jūrininko politinio pa-
bėgimo, yra tik "žuvų pasa-
ka".

Rusai niekuomet nesudaro
sutarties, jei tai nėra jų pačių
naudai! Mūsų valstybė negali
elgtis pagal Maskvos užgaidas
ir mes dėl rusų delikatiškų
jausmų negalime išsivadėti sa-
vo pozicijos būti prieglauda
prispaustiems.
Jei rusų žvejybos laivynas

A. + A.
MARIANA VIRSULAS
Zigarskiutė
Gyv. Marquette Parko apylinkėje

Mirė 1971 m. sausio mėn. 26 d., 4:30 val. ryto, sulaukusi 83 metų
amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Liudvinavo parap., Suvalkų krašte.
Amerikoje išgyveno 59 metus.
Paliko nuliūdę: 2 dukters — Marion Zemeski, jos vyras William
ir Genevieve Bernes, jos vyras John, 3 anūkai — Gregory, Robert ir
Gayle, 2 sūnėnai — Joseph Simel, jo žmona Ann ir Frank Simel su
šeima bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Priklausė Lietuvių Suvalkiečių draugijai, Zagarės, Upytės Dra-
giškam ir Utenos klubams.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.
Penktadienį, sausio mėn. 29 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į šv. P. Marijos Gimimo parapijos kapyną, kur 9:30 val.
ryto įvyks gedulingos pamaldos, o po pamaldų bus laidojama šeimos
sklype.

Visi a. a. Marian Virsulą gimines, draugai ir pažįstami nuosi-
džiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pata-
navimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Dukters, gimines.

Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. GR 6-2345.

**PLEASE
BE
CAREFUL!**

Only you
can prevent
forest fires!

REMKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausias gėles ir vainikėlius ant-
kapių papuošimui ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJONAS VIETA
REpublic 7-5600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

**AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ**
★
**TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE**

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMModore 4-2228
South Holland, Illinois

Chicago miesto centre lietuviai protestuoja prieš mirties bausmės paskyrimą Vytautui Simokačiui. Vienas plakatas sako, kad Sovietų Rusija yra tautų kalėjimas, antrasis reikalauja pakeisti Simokačiui primestą mirties bausmę. Nesžia Gražina Mockutė - Simokačienė gavo tris metus kalėjimo. Vienas vaikių tėvas, klausia, ar ir kūdikis taip pat bus laiko nas kalėjime?

Nuotrauka Martyno Nagio

MELAGINGA SKUNDA ATMETE

Gautomis žiniomis iš New Yorko, Kazi Ališauską — knygų "Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės" autorių, Garbės Teismo išteisino. Lietuvių veteranų sąjungos "Ramo-vė" Centro Valdybos skundą atmetė.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kriminalo perykloje

Už trijų moterų apipilėsimą ir vienos iš jų išprievartavimą du latrai nuteisti — vienas už kiekvieną nusikaltimą po 10

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Kas tik turi gerą skonį, Visą perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC. Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3,00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su dideliais nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4,00 dabar tik \$3,00. Minkštais viršeliais tik

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą išpildžiai. Vietoje \$2,00 dabar tik \$1,50

Galima taip pat užsisakyti pašto, atsintus čekį arba money orderi.

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

goninės apdraudą (hospital insurance) ir dalis kuri liečia papildomą laisvą (savanorišką) medicinę apdraudą abidvi numato apmokėjimą namus lankančiam sveikatos darbuotojui iki 100 vizitų per metus. Pacientas privalo išbūti ligoninėje mažiausiai tris dienas pirma negu vizitai gali į namus prasidėti. Pagal savanorišką medicininę planą nereikia nė ligoninėje pirma pabūti. Vienu ir kitu atveju savas daktaras nusprendžia ar medicinos darbuotojas turi lankyti namuose ir sudaro tokio lankymo planą. Tokie namų lankytojai yra slaugės, įvairūs terapeutai ir kai kurie kiti sveikatos darbuotojai.

TRUMPAI

— Trečiadienio naktį nežinomo piktadarių buvo išprogdintas Šarkos restoranas, esantis prie 63-cios ir Malvina Ave. Tuo laiku restoranas buvo uždarytas. Padaryta nuostolių už apie 5,000 dol., daugiausiai langams ir durims. Savininkai — 3 broliai Šarkos — nieko neįtaria ir jokių grasių ar nepasitenkinimo pareiškimų nebuvo gavę. Jie ėmėsi atstatymo darbų ir restoraną patarnavimai nebus sustabdyti. Broliai Šarkos turi dar du restoranus, kurių lietuviams parankiausias ir mėgiausias yra prie 78-tos ir Western Ave.

— Sekmadienį, 31 sausio, 2:35 po piet, radijo WNIB (97.1 F. M. skaleje) muzikos programoje duos ir "Lithuanian Rapsody", sukurtą Karlowitz. Rapsodiją išpildė Varšuvos Filharmonija, dirigentas Stanislaw Wislocki.

— Vytautas Marčiukaitis, iš profesijos chemikas, ilgalakis Detroito šilainės akordeonistas, ten visada grojęs tautiniams šokiams, prieš kelis metus apsigyveno Chicagoje.

Čia įsijungė ir Operos choras, vėliau buvo išrinktas ir valdybą ir dabar joje eina įvairūs patarėjai. Kartu priklauso ir Antrąjo Kaimo vaidintojų grupė. Paskutinis jo pasirodymas buvo Atžalyne, kuriame jis pavyzdinai suvaidino gimnastiką.

Medicinos pagalba namuose Social Security administracija atsakė į vienos pacientės klausimą, ar Medicare apmokės fizinio terapistą vizitui į namus minkštinti paraližuo-tą ranką kaip daktaras prirašė, paaiškinama sekancijai:

— Būk to džiaugsmo dalis! Visi kviečiami į Grandies tradicinį vakarą, kuris įvyks šį šeštadienį, sausio 30 d., 7:30 val. vak. Jaunimo Centre. Staliukus rezervuoti telefonu 434-9240. (Pr.)

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

HOUSEKEEPER WANTED

Over 50. Room and Board. Southwest Location. PR 8-1766

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDUODAMA TAVERNA ir mūrinis dviejų aukštų namas. Geras pragyvenimo šaltinis. Dėl kainos susitarime. Tel. 847-8935 arba 247-4698.

kos mokytojo rolę. Vyta Marčiukaitį vėl matysime atliekant programą vasario 6 d. Operos baliuje, kur jis su kitais Antrąjo Kaimo kolegomis, atliks pasigėrėtinai puikią ir nuotaikinę meninę dalį.

— BANKETU — kokio dar nebuvo — bus užbaigtas vienintelis išievojų Lietuvos Valstybinės Operos 50 metų Jubiliejaus Minėjimas — š. m. sausio 31 d. 7 val. vak. Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicagoje. Svečiai iš arti ir toli bus vaišinami gardžia vakariene, šokiams gros puiki Pakšto kapela, o visų dvasiniam pasigėrėjimui — bus staigmeninė gyva L. V. Operos ir Balo artistų programa. Visi, visi tą vakarą pas mus!

L. V. Operos Jubiliejaus Rengimo Komitetas (Pr.)

— Sausio 30 dieną visos Chicago gatvės veda vilniečius ir jų bičiulius į VKLS Chicago skrybių rengiamą vakarą — šokių. Vieta — Pakšto svetainė prie 38-tos ir California gatvių. Pradžią — 7:30 val. vak. Vietos jau užimtos, bet jų galima įsigyti prie įėjimo šį šeštadienį. Valdyba (Pr.)

— DEMESIO, DEMESIO — visiems — buvusiems Lietuvos Valstybinės Operos, Operetės, Balo vadovams, solistams, orkestru muzikams, choro ir kordabalo artistams, technikinio personalo ar kitų sričių, susijusių su teatru, bendradarbiams bei plačiajai visuomenei — visi esate kviečiami bei laukiami Lietuvos Valstybinės Operos 50 metų Jubiliejaus Minėjime š. m. sausio 30—31 dienomis, Jaunimo Centro patalpose, 5620 So. Claremont Ave., Chicagoje. Sekite mūsų pranešimus apie Jubiliejaus programą, kuri "Kvietimo" formoj talpinama dienraščiuose: "Drauge" ir "Naujienose".

L. V. O. Jubiliejaus Rengimo Komitetas (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠIEMS MENESINIAMS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIŠI DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

OAK PARK

By owner. 5 bedroom, brick, completely carpeted, finished playroom, vicinity Washington - Lombard. Upper 30's, 2 car garage. See to appreciate. Phone for appointment 848-9381

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel. Rpublic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj)

Pigūs automobilių draudimai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

DAŽAU NAMUS

IŠ VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda.

I. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, baldytuvai, maistas, pinigai.

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas

REAL ESTATE

Parašų patvirtinimas

NOTARY PUBLIC

Draudimo informacijos

INSURANCE

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI

"NAUJENOSE". — TURI GERIAUSIA

PASISEKIMA BIZNINJE

ŽMONES PERKA NAMUS

LENGVU \$ 14,000 pajamų iš apartamentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtinamajame rajone. Kaina greitai pirkėjui \$77,000.

KUKLUS NAMELIS — 2 butukai

pačiame Marquette Parke. Kaina \$17,000, gal ir mažiau.

2 GERI MOKINIAI NAMAI Bright

Parko. Duoda virš \$16,000 nuomos ir mažos išlaidos. Jei pamatysi, tai nuopirksi už \$52,500.

5 BUTŲ SVIESUS MŪRAS ir 3 auto

mūro garažas pačiame Marquette Parke. \$7,500 pajamų. Tik dėl ligos atiduoda už \$48,000.

PLATUS LOTAS, Marquette Parko

centrinėje gatvėje. Kaina — susitarimui.

PUKISTIS, DIDEJIS 2 no 5 mūras

Gazu šildomas platus sklypas, mūro

garažas, arti ofiso. \$29,500.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras,

3 auto mūro garažas, Marquette Parke. \$48,000.

9 KAMB. MŪRAS gražus — keito

naus. Geros pajamos, arti mūsų. \$19,600.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

5 KAMBARIŲ mūrinis, 6-tas pada

rytas šildomas porčiuje. Šiluma ga

zu, moderni virtuvė ir vonia, 2 auto

mobilių garažas. \$20,500.

4 KAMBARIŲ EXPANDABLE (vir

šius neužbaigtas), apnuailis mūrinis,

šiluma gažu, aluminijaus langai, 2 au

tomobilių garažas, šoninis įvažiavimas,

platus sklypas. \$25,000.

5 KAMBARIŲ mūrinis rezidencija,

šiluma gažu, 1 1/2 auto garažas, platus

sklypas. \$18,800.

2 PO 6 MOKINIS. 2 atskiri karktu

vandeniu šildymai gažu. Modernios

virtuvės 2 automobilių garažas, Mar

quette Parke. \$32,000.

2 PO 5 1/2 IR 4 KAMB. ROŠY. Šil

ma gažu, alumin. langai, platus skly

pas, graži nuosavybė Gage Parke.

\$43,000.

4 PO 5 IR 1 BUTAS ROŠYJE. mū

rinis Alumin. langai šildymas gažu,

garažas, Marquette Parke. \$52,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remonai

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus vi

su rūšių namo apšildymo pečius ir

air-conditioning ir naujus ir senus na

mus. Irengiu vandens boilerius ir

stogu rinas (gutters). Darbas atlie

kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.

Apskaičiavimai nemokamai.

Turi leidimus dirbti mieste ir

užmiečiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute

kamuosius vamzdžius sutaisome arba

naujus ideame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataiso

me. Nudažome namus iš lauko ir at

liekame "tuckpointing" darbus. Esame

apdrausti, visas darbas garantuotas.

S k a m b i n k i t

LA 1-6047

Išrašavimas veltui, kreipkitės bet kada

BUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswa

gnus, Volvos, Mercedes, Porschus ir

kitas užs. ir vietinės gamybos maši

nas. Elektroninis tikrinimas, patyrę

mechanikai, vilkikai.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

"Grandies" taut. šokių grupė šoka 70 jaunuolių, kurie sudaro 3 šokėjų ratus. Grupės vadovė Irena Smieliauskienė. Jai talkina šokėjų valdybos p-kas Romas Rupinskas ir vicepirm. Jūratė Jasaitytė. Sausio 30 d. Jaunimo Centre įvyksta "Grandies" tradicinis vakaras.